

**STRATĒGISKAIS IETEKMES UZ VIDI
NOVĒRTĒJUMS**

OZOLNIEKU NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMAM

PASŪTĪTĀJS: OZOLNIEKU NOVADA PAŠVALDĪBA

Ozolnieku novads

2019. GADA 21.MAIJS

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (SIVN) veikts

- Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja Lēmumu Nr.4-02/36 (11.07.2018.) “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”
- Saskaņā ar Ozolnieku novada domes 2018. gada 12.aprīļa Lēmumu (prot. Nr.4, 4.§) *Par Ozolnieku novada teritorijas plānojuma izstrādi un apstiprināto Darba uzdevumu*
- SIVN veikts teritorijas plānojuma izstrādes laikā un SIVN rezultāti apkopoti Vides pārskatā
- Atbilstoši procedūrai pašlaik notiek Teritorijas plānojuma un Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

TP izstrādes mērķis

- Spēkā esošais TP apstiprināts 2014. gada 12. novembrī
- TP galvenie attīstības virzieni:
  - 1) saglabāt novada teritorijas, dabas un materiālo resursu racionālu izmantošanu, kas veicina līdzsvarotu attīstību
  - 2) radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei
  - 3) saglabāt augstvērtīgās lauksaimniecībā izmantojamās zemes lauksaimnieciskās ražošanas nodrošināšanai
  - 4) veicināt augstas kvalitātes dzīves vides veidošanu, nodrošinot pakalpojumu un publiskās infrastruktūras pieejamību, pēc iespējas izmantojot esošo infrastruktūru
  - 5) izstrādāt un realizēt pasākumus virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzībai
  - 6) neparedzēt, bez pamatotas vajadzības, meža zemju transformāciju citos zemes izmantošanas veidos
  - 7) attīstīt inženiertehnisko infrastruktūru visu ciemu teritorijās

Vides pārskata saturs

- Ozolnieku novada teritorijas plānojuma pamatnostādnes
- Starptautiskie, nacionālie vides aizsardzības mērķi
- Vides pārskata izstrāde
- Esošā vides stāvokļa un dabas resursu raksturojums
- Antropogēnā slodze
- Izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots
- Būtiskāko ietekmju uz vidi novērtējums, teritorijas, kuras var tikt ietekmētas
- Risinājumi ietekmju mazināšanai
- Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

SIVN rezultāti

- SIVN procesā nav konstatēti tādi ierobežojošie vai limitējošie faktori, kas liegtu novada teritorijā attīstīt, īstenot šo plānoto teritorijas plānojumu
- Tāpat nav konstatētas teritorijas plānojumā ietvertas nostādnes vai risinājumi, kas būtu pretrunā ar citiem plānošanas dokumentiem, spēkā esošiem normatīvajiem aktiem vai starptautiskām tiesību normām

Galvenās identificētās vides problēmas

- **Gaisa kvalitāte** - negatīvi var ietekmēt ražošanas objektu, lauksaimniecības un transporta infrastruktūras teritoriju attīstība, blīvi apdzīvotās vietās, kur nav pieejama centralizētā siltumapgāde būtiski gaisa kvalitāti ietekmē privātmāju apkure
- **Ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, biotopiem, sugu dzīvotnēm** - iedzīvotāju un tūristu skaita pieaugums, apbūves teritoriju platības palielināšanās
- **Ietekme uz novada ainavu** - attīstoties rūpnieciskajām teritorijām, infrastruktūras objektiem un veicot zemes izmantošanas veidu maiņu
- **Ietekme uz ūdens kvalitāti** - *pozitīva ietekme* (ūdenssaimniecības projektu attīstība, dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanās, samazināta neattīrīto notekūdeņu ietekmi uz virszemes ūdensobjektiem), *negatīva ietekme* (ražošanas objektu pieaugums - notekūdeņu daudzuma palielinājums; atpūtnieku skaita pieaugums pie ūdensobjektiem; lauksaimniecības teritoriju attīstība, neapsaimniekotie urbumi)

Teritorijas, kuras plānošanas dokuments var būtiski ietekmēt

- Teritorijas bioloģiskās daudzveidības izmaiņas, tai skaitā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izplatības teritoriju izmaiņas (ĪADT, mikroliegumi, biotopi, sugu dzīvotnes)
- Ainavu daudzveidība un to izmaiņas, kultūrvēsturiskā mantojuma teritorijas
- Virszemes ūdeņu kvalitātes izmaiņas
- Pazemes ūdeņu kvalitātes izmaiņas
- Meža teritorijas un lauksaimniecības zemes - meža zemju atmežošana un lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa un apbūve

Ietekme uz ĪADT, mikroliegumiem, biotopiem, sugu dzīvotnēm, dižkokiem

- Divas ĪADT - Dabas liegums “Lielupes palienes pļavas” un Lāču purva dabas liegums (*Natura 2000 teritorija*), 14 dižkoki un 6 potenciālie dižkoki (*mainīgs lielums*), 6 mikroliegumi, vairāki īpaši aizsargājami biotopi un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes

Pasākumi ietekmju mazināšanai

- Teritorijās netiek plānota apbūves teritoriju attīstība
- TP nodrošina īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību - grafiskajā daļā ir attēlotas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, aizsargjoslas, atbilstoši MK noteikumos apstiprinātajām robežām
- ĪADT izmantošana veicama atbilstoši spēkā esošajos LR normatīvajos aktos noteiktajam, jāveic esošajos dabas aizsardzības plānos noteiktie aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumi
- TIAN noteiktās prasības:
  1. ĪADT lauksaimniecības zemes lietošanas kategorijas maiņa un meža zemes atmežošana veicama saskaņā ar ĪADT aizsardzības un izmantošanas normatīvo aktu prasībām;
  2. Zemes vienībās, kurās tiek izstrādāts būvprojekts, ieteicams veikt aizsargājamo koku inventarizāciju

Ietekme uz ainavu daudzveidību un to izmaiņas, kultūrvēsturiskā mantojuma teritorijas

- Ozolnieku novada teritorijā ir līdzenuma ainavas, mežu teritorijas un cilvēku ietekmētas (urbanizētas) teritorijas
- Ozolnieku novada telpiskā struktūra ir raksturojama ar divu veidu apdzīvoto vietu tipiem:
  1. Kompaktas un urbanizētas apdzīvotās vietas
  2. Viensētas un retinātas viensētu grupas

Pasākumi ietekmju mazināšanai

- TP funkcionālā zonējuma noteikšana ar TIAN prasībām katrai no tām
- Jebkurš lauksaimniecības attīstības priekšlikums, lauksaimniecības zemju apmežošana vai mežu transformācija, jaunu rūpniecības, infrastruktūras objektu būvniecība ir jāizsver plānošanas dokumenta īstenošanas periodā

Ietekme uz ainavu daudzveidību un to izmaiņas, kultūrvēsturiskā mantojuma teritorijas

Ozolnieku novadā atrodas 22 nekustamie kultūras pieminekļi – objekti, kas iekļauti spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Tie ir: 11 arheoloģiskie, 8 arhitektūras pieminekļi un 3 vēsturiska notikumu vietas

Pasākumi ietekmju mazināšanai

TIAN 7.1. sadaļā noteikti vairāki nosacījumi/prasības kultūras pieminekļiem un to aizsardzībai, kā, piemēram, *kultūras pieminekļa un tās aizsardzības zonas teritorijā nav plānojama tāda saimnieciska darbība, kas var iznīcināt kultūras pieminekli vai mazināt tā kultūrvēsturisko vērtību; Jaunā būvniecība nedrīkst ietekmēt vēsturisko teritoriju raksturu, ainavisko vidi, dabas elementus*

Ietekme uz virszemes ūdeņiem

- Ozolnieku novada teritorija ietilpst Lielupes upju baseina apgabalā. Lielākās no upēm ir Lielupe, Misa un Iecava, kā arī citas mazākas upes. Novada teritorijā dabisku ezeru nav, bet ir 13 mākslīgi veidoti dīķi (derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivācijas procesā)

Pasākumi ietekmju mazināšanai

- Centralizētas notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas izveides, pirms blīvas apbūves teritoriju paplašināšanas
- Pēc sistēmas izveides, kā obligāts nosacījums – visu savrupmāju pieslēgšana pie centralizētās kanalizācijas sistēmas
- Attīstoties teritorijām, jāvērs uzmanība uz pamesto un neapsaimniekoto urbumu apzināšanu un iespējām tos tamponēt
- Jāveic vietējo kanalizācijas sistēmu kontrole, lai piesārņojums tieši nenonāktu vidē
- Problemātiskākās teritorijas ir Cena, Dalbe, Iecēni, Jaunpēternieki. Uzmanība pievēršama arī pārējām ciemu teritorijām, kur tiek paplašinātas to teritorijas, lai tiktu nodrošināta savrupmāju pieslēgšana centralizētai ūdenssaimniecības sistēmai

Ietekme uz virszemes ūdeņiem

Pasākumi ietekmju mazināšanai

- TP noteiktas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību un ierobežotu saimniecisko darbību applūstošajās zonās
  - TIAN noteikts, ka aizliegts patvalīgi aizsprostot upes, strautus u.c. ūdensnotekas, ūdenstilpes izmainīt to krasta līniju, gultni un hidroloģisko režīmu
  - TIAN noteiktas prasības grāvju, ūdensnoteku un mākslīgo ūdenskrātuvju izveidei, kā arī meliorācijas un lietus ūdeņiem
  - Nekustamo īpašumu īpašnieka vai valdītāja pieslēgumi centralizētās ūdensapgādes sistēmai un centralizētās kanalizācijas sistēmai ir izbūvējami saskaņā ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem "Sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanas un lietošanas kārtība Ozolnieku novada teritorijā"
  - Applūstošajās teritorijās būvniecība atļauta saskaņā ar Aizsargjoslu likumu
- TIAN ietvertās prasības vērstas uz virszemes ūdens kvalitātes aizsardzību ar mērķi panākt virszemes ūdens kvalitātes uzlabošanos ilgtermiņā

Ietekme uz pazemes ūdeņiem

- Ozolnieku novadā esošās trīs pazemes ūdens atradnes izmanto Gaujas - Amatas ūdens horizontu kompleksu
- Ozolnieku novadā saskaņā ar LVĢMC datiem ierīkoti 90 ūdens ieguves urbumi, no tiem 73 Cenu pagasta teritorijā (izmanto 12 urbumus), Ozolnieku pagastā 12 urbumi (izmanto 4 urbumus), Salgales pagastā 5 urbumi (izmanto 5 urbumus)
- Ūdens horizonts ir droši aizsargāts no virszemes piesārņojuma

Pasākumi ietekmju mazināšanai

- Jaunajās, apbūvei paredzētajās teritorijās būtu nepieciešams paredzēt centralizētu inženierkomunikāciju izbūvi, kas nodrošinātu centralizētu notekūdeņu savākšanu, attīrīšanu un novadīšanu, vai arī paredzot iespēju pieslēgties esošam, centralizētam kanalizācijas tīklam
- Plānojot jaunu objektu ierīkošanu (ja tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešams pazemes ūdens) pieejamie ūdens resursi, to kvalitāte un aizsargātība jānovērtē individuāli, plānojot ūdens patēriņu. Īpaša uzmanība pievēršama urbumu un to aizsargjoslu apsaimniekošanai, novēršot pazemes hidrosfēras piesārņojumu caur urbumu

Ietekme uz pazemes ūdeņiem

Pasākumi ietekmju mazināšanai

- Izlemjot katra konkrētā ūdensapgādes urbuma apsaimniekošanas kārtību, jāņem vērā urbuma turpmākās izmantošanas perspektīva, tehniskais stāvoklis, urbuma atveres un stingrā režīma aizsargjoslas sanitārais stāvoklis
- Piesārņotajās vietās pirms jaunas atļautās izmantošanas uzsākšanas vai būvniecības jāveic izpēte, ja nepieciešams, teritorijas sanācija un/vai rekultivācija un monitorings, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
- Ja saskaņā ar izpētes rezultātiem pārsniegti vides kvalitātes normatīvi vai piesārņojums apdraud, vai var apdraudēt cilvēku veselību vai vidi, jāveic teritorijas sanācija
- TIAN noteiktas prasības aizsargjoslu platumiem un prasības to ievērošanai
- Kopumā teritorijas plānojuma risinājumi un funkcionālais zonējums nerada draudus pazemes hidrosfērai

Meža teritorijas un lauksaimniecības zemes - meža zemju atmežošana un lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa un apbūve

Meža teritorijas

- Meži Ozolnieku novadā aizņem salīdzinoši lielu platību – aptuveni 48 %, kas galvenokārt atrodas novada Z daļā
- Ozolnieku novads atrodas Valsts meža dienesta Zemgales virsmežniecības Jelgavas nodaļas administratīvajā teritorijā, kas atbild par vienotu meža politikas realizāciju visos Latvijas mežos, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, realizē atbalsta programmas ilgtspējīgas mežsaimniecības nodrošināšanai

Pasākumi ietekmju mazināšanai

- Mežu atmežošana ir pieļaujama saskaņā ar vietējās pašvaldības izdotu administratīvo aktu, kas piešķir tiesības veikt būvniecību vai tiesības mežā ierīkot lauksaimniecībā izmantojamu zemi. Īpašumam, kurā ir ierosināta atmežošana, nepieciešama spēkā esoša meža inventarizācija, kas veikta atbilstoši normatīvajiem aktiem par meža inventarizāciju un Meža valsts reģistra informācijas apriti

Meža teritorijas un lauksaimniecības zemes - meža zemju atmežošana un lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa un apbūve

Lauksaimniecības teritorijas

- Lauksaimniecības zemju platības Ozolnieku novadā sastāda 37 %, kā arī liela daļa no tām ir iekļautas ciemu paplašinātājās teritorijās, līdz ar to paredzama to pakāpeniska apbūve
- Izvērtējot Ozolnieku novada teritorijas plānojumu, jāsecina, ka vislielākā ietekme ir prognozējama tieši uz lauku teritorijām, kur saskaņā ar jauno Ozolnieku novada teritorijas plānojumu ir atļauta daudzfunkcionāla izmantošana (daudzveidīga izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem): viensētu apbūve, lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve, lauksaimnieciska izmantošana u.c., kā arī noteikti vairāki teritorijas papildizmantotības veidi - tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu apbūve, vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve, derīgo izrakteņu ieguve (ārpus ciema robežām), atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (izņemot bīstamos atkritumus), kas var atstāt ietekmi uz vidi – palielināsies atkritumu daudzums, būs jauni notekūdeņu rašanās avoti (to skaitā rūpnieciskie notekūdeņi un notece no lauksaimniecības zemēm), vairāk gaisa piesārņojuma rašanās avoti u.tml.

Meža teritorijas un lauksaimniecības zemes - meža zemju atmežošana un lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa un apbūve

Pasākumi ietekmju mazināšanai

- TIAN nosaka minimālas jaunveidojamās zemes platības lauku teritorijās, nepieļaujot šo teritoriju sadalīšanu sīkākās apbūvei paredzētās vienībās, kā tas ir noteikts ciemu teritorijās.
- Rekomendējams ierobežot apbūvi lauksaimniecības zemēs ar augstu zemes auglību, kas pārsniedz 50 balles. Vidējā augsnes auglība Cenu pagastā 32 balles, Ozolnieku pagastā 29 balles, Salgales pagastā 41 balle. Kā arī ierobežot apbūvi lauksaimniecības teritorijās, kurās saskaņā ar DAP datiem atrodas īpaši aizsargājami biotopi vai īpaši aizsargājamu sugu atradnes

RISINĀJUMI NEGATĪVO IETEKMJU NOVĒRŠANAI UN MAZINĀŠANAI

- Ozolnieku novada teritorijas plānojums, tai skaitā tā TIAN ietver virkni pasākumu un nosacījumu, kas vērsti uz zemes izmantošanas, tai skaitā visa veida būvniecības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanu vai samazināšanu
- Kopumā Ozolnieku novada teritorijas plānojums, tai skaitā tā TIAN vērsti uz novada ilgtspējīgu attīstību un tajos ietvertās vides aizsardzības prasības atbilst normatīvo aktu prasībām un nodrošina videi draudzīgu un ilgtspējīgu attīstību novada ciemos un apdzīvotajās vietās

Sabiedriskā apspriešana

- SAbiedriskā apspriešana norisināsies no 07.05.2019. līdz 05.06.2019.
- Ar teritorijas plānojuma 1. redakcijas un SIVN materiāliem līdz 05.06.2019. var iepazīties:
  - interneta portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_11730
  - Ozolnieku novada domes mājaslapā <https://www.ozolnieki.lv/aktualitates/aktualitates-parvalde/uzsakta-ozolnieku-novada-teritorijas-planojuma-publika-apspiesana>;
  - klātienē (plānošanas dokuments, SIVN izdrukas formā) – Ozolnieku novada domē Stadiona ielā 10, Ozolniekos, Ozolnieku novadā, domes darba laikos.
- Viedokli un priekšlikumus līdz 05.06.2019. var izteikt arī elektroniski portālā https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_11730
- Aicinām Ozolnieku novada iedzīvotājus, nekustamā īpašuma īpašniekus un lietotājus noteiktajā termiņā izteikt savus priekšlikumus teritorijas plānojuma 1.redakcijas izstrādei Ozolnieku novada Attīstības un projektu daļā Stadiona ielā 10, Ozolniekos vai rakstot uz e-pastu: inese.baumane@ozolnieki.lv.
- Priekšlikumus par Vides pārskatu sūtīt uz SIA “Firma L4”, Jelgavas ielā 90, Rīgā, LV-1004 vai pa e-pastu: sintija.kalna@L4.lv

Paldies par uzmanību!

Vides projektu vadītāja Sintija Kalna

E-pasta adrese: sintija.kalna@L4

Jelgavas iela 90, Rīga

Tālr. 29824516; 67500180, Fakss: 67500181,

E-pasts: firmaL4@L4.lv <http://www.L4.lv>